

Prosjektil Areal AS
Trond.heskestad@prosjektil.no

Stavanger, 15.06.2012

KOMMENTARER TIL PLANPROGRAM FOR PLAN 0448, KVITHEI, HÅLANDSMARKA

Flere organisasjoner i FNF Rogaland (FNF-R) uttrykte i fjor sin bekymring for videre utbyggingsplaner skissert i Sola kommune sin kommuneplan 2011-2022.

FNF Rogaland kommenterer her planprogrammet og fremhever flere viktige moment i kraft av den opprinnelige uttalelsen:

3. Andre planer og føringer – her er flere som også bør nevnes:

Planprogrammet nevner flere lover som har innvirkning på arbeidet med planen og KUen men nevner ikke Naturmangfoldloven. Denne skal anvendes parallelt med PBL og det er NMLs §§1 og 4-12 som bør være utslagsgivende for Kvithei.

Når det gjelder føringer påpekes det bl.a. at rikspolitiske retningslinjer gir føringer for at boligkonsentrasjoner må lokaliseres nær høyfrekvente kollektivtrafikkårer. Dette i seg selv vil diskvalifisere videre utbygging av Kvitheiområdet. Utbygging av Hålandsmarka blir sannsynligvis aldri transporteffektivt, og neppe en bærekraftig satsing.

FNF-R ber om at '*Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging*' i medhold av §6-1 i PBL, vektlegges. Kommunen vil da vise en framtidrettet og ledende rolle i sin behandling av saker slik som Kvithei, der en revurdering basert på ny kunnskap og strategier for å oppnå nye helhetlige mål er på sin plass.

I *Nasjonale forventninger* ønsker Regjeringen bl.a. at en skal 'unngå nedbygging av viktige naturtyper, friluftsområder, kulturlandskap,....Prosjekter med stor negativ konsekvens for naturmangfoldet bør i utgangspunktet ikke gjennomføres...'. Videre forventer Regjeringen at tiltak for å begrense biltrafikk sees i sammenheng med arealbruk. Fortetting og sentrumsutvikling er ønskelig. I forslaget til planprogrammet refereres det riktignok til fylkesdelplan for langsiktig byutvikling på Jæren. Vi vil påpeke at i FDPen fra 2000 fremheves

FNF er et samarbeidsforum for natur- og friluftslivsorganisasjoner. I Rogaland representerer organisasjonene over 24 000 medlemskap og ca. 340 årsverk i frivillig arbeid. 14 organisasjoner er med: Haugesund Turistforening, Norges Jeger og Fiskerforbund – Rogaland, Norges speiderforbund Vesterlen krets, Rogaland KFUK-KFUM speidere, Syklistenes Landsforening Sør-Rogaland, Norsk Ornitologisk Forening avd. Rogaland, Norsk Botanisk Forening Rogalandsavd., Sørmarkas Venner, Rogaland Orienteringskrets, Stavanger Kajakklubb og friluftsrådene; Ryfylke, Dalane, Jæren, og Vest.

også at plassering av utbyggingsarealer skal være i nærheten av eksisterende tettsteder og i tilknytning til potensielt tunge kollektivtraseer. Vi har vanskelig for å se at Hålandsmarka kvalifiserer til dette og ønsker derfor en grundig evaluering.

Vannforskriften forplikter Sola kommune til å følge opp den kommende regionale vannforvaltningsplanen. Det er allerede god kunnskap om den økologiske tilstanden til vannforekomstene i Jæren Vannområde og kommunen har derfor gode forutsetninger for å kunne utrede en forbedring av eksisterende tilstand på Kvithei.

Norge har sluttet seg til den europeiske landskapskonvensjonen og dette forplikter oss til å fremme vern, forvalte og planlegge bruk av alle typer landskap, herav også et særskilt ansvar for å forvalte og verne den truede kystlyngheien.

4.2 Medvirkning

FNF-R ønsker å være høringsinstans og ber om at vi får beskjed om høringsfrister og informasjonsmøter i god tid.

5. Alternativer

Som skissert under 3. og i lys av betydelige endringer i behov for naturforvaltning de siste 25 årene, ønsker vi at kommunen utreder alternative områder for utbygging der det er mulig å hindre tap av naturmangfold samtidig som klimamål oppnås.

6. Utredningstema

Siden Kvithei i sin tid, første gang ble vedtatt som boligområde, har mye forandret seg. Viktigst av alt er behovet for en drastisk endring av forbruksvaner og sterkt redusert bruk av miljøgifter for både å verne om naturmangfold og for å redusere klimagassutslipp. Nettopp derfor har kommunen nå en utsøkt mulighet til å reevaluere og oppdatere sin arealpolitikk.

Vi ber om at klimaregnskap legges til som et eget punkt, herunder konsekvensene av forstyrrelse av jordmassene og frigitte klimagasser i tillegg til materialforbruk, energiforbruk, transport, redusert areal for opptak av CO₂, osv.

6.5 Naturressurser

FNF-R anbefaler at vannforekomsten beskrives og evalueres i henhold til vannforskriften; økologisk og kjemisk tilstand. Konsekvensene av utbygging og risikoen for at en ikke kan oppnå mål om god eller svært god økologisk tilstand bør beskrives.

Ressurser som kan brukes i denne sammenheng er bl.a. Vannregion Rogaland (fylkeskommunen) og Jæren Vannområde i tillegg til databasene.

6.6 Biologisk mangfold

Vi ber om at feltbefaringene gjøres flere ganger og over en periode på minst ett år. Forskjellige arter bør observeres til forskjellig tid og det bør derfor skisseres en detaljert plan for dette pr. rødlisteart.

Behov for tilstrekkelige hensynssoner pr. art bør utredes og mulige avbøtende tiltak bør vurderes for alle rødlistearter og for truede naturtyper – kystlynghei og myr.

FNF-R mener også at det er på sin plass å vurdere mulig tap av heilandskap i Kvithei opp mot det som kreves for å gjenetablere kystlynghei andre steder. Dette gjøres nå bl.a. på Vigdelsveten, på andre siden av Vigdelveien få meter fra Kvithei. For de fleste kan det nok virke helt mot sin hensikt å ødelegge kystlynghei få meter fra der en bruker adskillige ressurser på å gjenintrodusere og forvalte samme type stedegent landskap.

6.7 Friluftsliv og rekreasjon + 6.8 Barn og unges oppvekstvilkår

Kvithei er og kan være 'det store klasserommet' for skoler, barnehager og naboer. FNF-R ønsker at Sola kommune kan se området som en ressurs og berikelse for alle i kommunen. Bevaring av Kvithei slik det er nå vil være med på å bekrefte naturfagpensumet og mye av det barn lærer om bærekraft og miljø. Her har kommunen en plikt og fantastisk mulighet til å gå foran som et godt eksempel. Aktiv og varsom bruk av området er å sette fokus på realfag med folkehelse som den store gevinsten. Vi skal tenke helse i alt vi gjør og vi får best langsiktig uttelling ved å prioritere barn i førskole- og barneskolealder. Forskning bekrefter igjen og igjen hvor viktig naturen er for den totale helsegevinsten fremfor aktivitet inne. Det er viktig at områder som Kvithei forblir store nok til være fristende for friluftslivsbruk også i denne sammenhengen. KUen bør adressere disse mulighetene for utvidet bruk ved begge hovedalternativ.

Til slutt vil vi gjerne påpeke at FNs naturpanel karakteriserer tap av naturmangfold, eller 'artenes utryddelse', som det største globale miljøproblemet ved siden av klimaendringene. Dette er noe få her var klar over 25 år siden. Med ny kunnskap har vi nå all mulighet til å begrense denne utviklingen, dersom vi virkelig ønsker det.

For FNF Rogaland

Emily L. Halvorsen (sign.)
Koordinator

Kopi:
Sola kommune
Fylkesmannen i Rogaland